

Oblika in način posredovanja podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost**I. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost****Pravne podlage, uporabljene v pojasnilih:**

ZPIZ-1	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Ur. l. RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo, 112/06 Odl.US: U-I-358/04-13, 114/06 - ZUTPG, 10/08 - ZVarDod, 98/09 - ZIUZGK, 27/10 Odl.US: U-I-40/09-15, 38/10 - ZUKN, 61/10 - ZSVarPre, 79/10 - ZPKDPIZ, 94/10 - ZIU, 94/2011 Odl.US: U-I-287/10-11, 105/2011, 110/11 - ZDIU12, 40/12 - ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2
ZPIZ-2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Ur. l. RS, št. 96/12
ZUJIK	Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Ur. l. RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 100/2011 Odl.US: U-I-210/10-10
ZSDP	Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Ur. l. RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 10/08, 62/10 - ZUPJS in 40/12 - ZUJF
ZZRZI	Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov Ur. l. RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 87/2011 in 96/12 - ZPIZ-2
ZZVZZ	Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 63/13 – ZIUPTDSV, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C in 99/13 – ZSVarPre-C).

Splošna pojasnila

Obračun prispevkov za socialno varnost predlagajo zavezanci, ki so na podlagi opravljanja dejavnosti obvezno zavarovani kot samozaposlene osebe ter zavezanci – osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo, in so obvezno zavarovane na podlagi šestega odstavka 19. člena ZPIZ-2. Obračun prispevkov za socialno varnost zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec. Obračun prispevkov za socialno varnost v obliki in na način, kot je določen s prilogo 1, se prvič predlaga za obračun prispevkov za januar 2013, obračun prispevkov za pretekla obdobja zavezanec vloga na predhodno veljavnem obrazcu.

Izpolnjevanje glave obračuna prispevkov za socialno varnost

Vpiše se mesec in leto, na katerega se nanaša obračun.

Vpiše se tudi obdobje obračuna od: DD/MM do DD/MM, in sicer:

- za zavezanca, ki je bil zavarovan v celotnem obdobju meseca, za katerega se predlaga obračun, se vpiše obdobje od prvega do zadnjega dne v mesecu obračuna;
- za zavezanca, ki ni bil zavarovan v celotnem obdobju meseca, za katerega se predlaga obračun, se vpiše obdobje od dneva začetka zavarovanja v mesecu (polje 001) do dneva konca zavarovanja v mesecu (polje 001a); zavezanec mora v teh primerih označiti razlog za krajše obdobje obračuna v skladu z naslednjimi navodili:

Vrsta razloga	Opis
Prijava	Razlog se uporabi na obračunu, ki ga zavezanec vloži za obdobje od dneva prijave v zavarovanje, ki je bila evidentirana po začetku meseca obračuna. Razlog se uporabi tudi v primeru nove prijave zaradi začetka obdobja novega polnega delovnega časa, ki je bila evidentirana po začetku meseca obračuna.
Odjava	Razlog se uporabi na obračunu, ki ga zavezanec vloži za obdobje do dneva odjave iz zavarovanja, ki je bila evidentirana pred koncem meseca obračuna. Razlog se uporabi tudi v primeru vložene odjave zaradi spremembe polnega delovnega časa (odjava zaradi zaključka obdobja starega polnega delovnega časa, ki je bila evidentirana pred koncem meseca obračuna).

A. Izpolnjevanje podatkov o zavezancu

050	Šifra pristojnega davčnega organa	Vpiše se šifra davčnega organa, ki je v obdobju, za katerega se predlaga obračun, pristojen za vodenje evidenc o prispevkih za socialno varnost za zavezanca.
060	Tedenski sklad ur zavezanca	Vpiše se število ur polnega tedenskega delovnega časa, v skladu s katerim je zavezanec prijavljen v zavarovanje.
070	Polje označi zavezanec, ki na podlagi odločbe Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (na podlagi drugega odstavka 74. člena ZZRZI. Ta zavezanec prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje le obračuna in jih zato vpiše le v kolono »Obračunani znesek«.	
075	Polje označi zavezanec, ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) na podlagi prvega vpisa v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco skladno s štirinajstim odstavkom 145.člena ZPIZ-2 : - zavezanec , ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov v višini 50% obračunanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ), v prvih 12 mesecih po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco, v polje vpiše: 50% - zavezanec , ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov v višini 30% obračunanih prispevkov za PIZ , v naslednjih 12 mesecih po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco, v polje vpiše 30%. Zavezanec oproščeni del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje le obračuna in jih vpiše le v kolono »Obračunani znesek » v točki C (prispevki za socialno varnost). Oproščeni del prispevkov se ne vpiše v kolono »znesek za plačilo«. V kolono »Znesek za plačilo« se vpiše znesek prispevkov, ki jih mora zavezanec plačati. Zavezanec, kateremu se višina oprostitve plačila prispevkov na podlagi prvega vpisa v predpisan register spremeni oziroma kateremu se ta oprostitev izteče med mesečnim obdobjem , za katerega se predlaga obračun prispevkov, za to mesečno obdobje predloži dva ločena obračuna prispevkov za socialno varnost. Primer: Zavezancu z datumom prvega vpisa v predpisan register 15.7.2013 se oprostitev plačila prispevkov za prvih 12 mesecev poslovanja v višini 50% izteče 14.7.2014. Od 15.07.2014 do 14.07.2015 pa je upravičen do oprostitve plačila prispevkov za naslednjih 12 mesecev poslovanja v višini 30%. Zavezanec predloži dva ločena obračuna prispevkov za julij 2014: enega za obdobje od 01.07. do 14.07.2014 (v katerem ugotavlja oprostitev plačila prispevkov za PIZ v višini 50%) ter drugega za obdobje od 15.7. do 31.7.2014 (v katerem uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za PIZ v višini 30%) Prav tako zavezanec predloži dva ločena obračuna prispevkov za julij 2015: enega za obdobje od 1.7. do 14.7.2015 (v katerem uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za PIZ v višini 30%) ter drugega za obdobje od 15.7. do 31.07.2015 (v tem obdobju se mu oprostitev plačila prispevkov za PIZ ne prizna več).	
076	Zavezanec, ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) na podlagi prvega vpisa v poslovni register ali drug register ali evidenco skladno s štirinajstim odstavkom 145.člena ZPIZ- 2, vpiše datum prvega vpisa.	
080	Polje označi zavezanec, kateremu se plačilo prispevkov za socialno varnost zagotavlja iz državnega proračuna (npr. zavezanec - samozaposleni v kulturi, ki ima to pravico na podlagi 83. člena ZUJIK).	
085	Polje označi zavezanec, če oceni, da njegova zavarovalna osnova, določena na podlagi doseženega dobička v preteklem letu, v skladu s 145. členom ZPIZ-2 in Pravilnikom o določanju zavarovalne osnove (Uradni list RS, št. 89/13) ne ustreza pričakovanemu dobičku v tekočem letu, in se na tej podlagi odloči za zmanjšanje zavarovalne osnove. V polje se vpiše odstotek zmanjšanja polne zavarovalne osnove, ki lahko znaša največ 20 odstotkov. Zavezanec lahko zmanjšanje zavarovalne osnove uveljavlja enkrat za posamezno obdobje določanja zavarovalne osnove na podlagi doseženega dobička za preteklo leto. Zavezanec mora podatek o uveljavljanju zmanjšanja zavarovalne osnove ter o izbranem odstotku zmanjšanja dosledno vpisovati v mesečni obračun prispevkov za socialno varnost do njegove odločitve za zvišanje zavarovalne osnove, določitve nove zavarovalne osnove na podlagi doseženega dobička ali začetka plačevanja prispevkov na podlagi odločbe davčnega organa zaradi ugotovljene nepravilne zavarovalne osnove.	

090	Podatke v polje 090 vpisuje zavezanec, ki je bil v mesecu obračuna zadržan od dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju oziroma po predpisih o starševskem varstvu. Za vsako obdobje zadržanosti od dela v mesecu zavezanec vpiše: - prvi dan zadržanosti ter obdobje zadržanosti za polni ali krajši delovni čas (oddo) kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL) oziroma iz obvestila o priznanju pravice po starševskem varstvu; v primeru, ko obdobje zadržanosti od dela ni zaključeno v mesecu obračuna, se v polje »do« vpiše zadnji dan v mesecu obračuna; v primeru, ko se obdobje zadržanosti od dela ni začelo v mesecu obračuna, se v polje »od« vpiše prvi dan v mesecu obračuna; - razlog zadržanosti od dela: zavezanec vpiše šifro razloga za primer zadržanosti od dela po zdravstvenih predpisih kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL) oziroma označi razlog za primer zadržanosti od dela po predpisih o starševskem varstvu, in sicer ločeno za čas odsotnosti, ko zavezanec prejema nadomestilo ter za čas odsotnosti brez nadomestila (zavezanec s pravico do očetovskega dopusta brez pravice do očetovskega nadomestila, ki mu Republika Slovenija za ta čas zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače – po 40. členu ZSDP) - invalidnost: zavezanec vpiše šifro invalidnosti kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL).
-----	--

B. Izpolnjevanje osnov za obračun prispevkov

105	Polna zavarovalna osnova	Vpiše se znesek zavarovalne osnova osnove, ki je zavezancu, ki je zavarovanec po 15. členu ZPIZ-2 (samozaposlene osebe), določena na podlagi doseženega dobička, v skladu z drugim odstavkom 145. člena ZPIZ-2. Znesek polne zavarovalne osnove se za navedene zavezance določi na podlagi dobička, ugotovljenega v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno socialno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, preračunanega na mesec. Tako določen dobiček se pri določitvi zavarovalne osnove za zavarovanca iz 15. člena ZPIZ-2 zniža za 25 % (oziroma v letu 2014 za 30 %, v letu 2015 pa za 28 %). Zavarovalna osnova ne sme biti nižja od 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec oziroma v prehodnem obdobju ne sme biti nižja od: zneska minimalne plače za leto 2013 v letu 2014, zneska 54 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (v nadaljnjem besedilu: PP) v letu 2015, 56 % PP v letu 2016, 58 % PP v letu 2017. V znesku polne zavarovalne osnove se ne upošteva znižanje zavarovalne osnove, če ga zavezanec uveljavlja na podlagi oznake v polju 085. Če je zavarovalna osnova, ugotovljena na podlagi dejanskega dobička za leto, v katerem je bilo uveljavljeno znižanje zavarovalne osnove, presegla znižano zavarovalno osnovo, od katere so se plačevali prispevki za več kot 20 %, se v prihodnjem obdobju, v katerem se plačujejo prispevki po na novo določeni zavarovalni osnovi, kot znesek polne zavarovalne osnove vpiše zavarovalna osnova, določena na podlagi dejanskega ugotovljenega dobička, povečana za 20 %. Za zavezanca ob vstopu v zavarovanje se vpiše: – za zavarovanca iz 15. člena ZPIZ-2 (samozaposlene osebe) znesek 60 % PP oziroma v prehodnem obdobju: znesek minimalne plače za leto 2013 v letu 2014, znesek 54 % PP v letu 2015, 56 % PP v letu 2016 in 58 % PP v letu 2017; – za zavarovanca iz 16. člena ZPIZ-2 (družbeniki) znesek 90 % PP oziroma v prehodnem obdobju: znesek minimalne plače za leto 2013 v letu 2014, 65 % PP v letu 2015, 70 % PP v letu 2016, 75 % v letu 2017, 80 % v letu 2018 in 85 % v letu 2019; – če je bil zavarovanec iz 15. člena ZPIZ-2 ali zavarovanec iz 16. člena ZPIZ-2 v obdobju šestih mesecev pred vstopom v zavarovanje zavarovan na enaki zavarovalni podlagi, se vpiše znesek zavarovalne osnove, od katere je prispevke plačeval pred izstopom iz zavarovanja, brez upoštevanja znižanj in povečanj zavarovalne osnove iz 11. člena Pravilnika o določitvi zavarovalne osnove.
-----	--------------------------	--

		Za zavezanca – verskega delavca se vpiše znesek osnove za plačilo prispevka, ki skladno s četrtem odstavkom 147. člena ZPIZ-2 znaša 60 % PP oziroma v prehodnem obdobju: znesek minimalne plače v letu 2014, 54 % PP v letu 2015, 56 % PP v letu 2016 in 58 % PP v letu 2017.
110	Mesečna osnova za polni delovni čas	Vpiše se število ur v mesecu obračuna za polni delovni čas, upošteva polni tedenski sklad ur – 40 ur in število delovnih dni v mesecu obračuna in ne glede na dejanski tedenski sklad ur zavezanca ter ure rednega dela zavezanca v mesecu obračuna (število dni v mesecu obračuna, zmanjšano za število sobot in nedelj v mesecu obračuna, ter pomnoženo z 8 ur). Vpiše se tudi znesek zavarovalne osnove za mesec obračuna, kot je za zavezanca določena v skladu s 145. členom ZPIZ-2 oziroma do določitve zavarovalne osnove na podlagi doseženega dobička v letu 2013 na podlagi 209. člena ZPIZ-1 (npr. znesek minimalne plače za mesec obračuna, če je zavezanec v skladu z 209. členom ZPIZ-1 uvrščen v prvi razred zavarovalnih osnov). V znesku mesečne osnove za polni delovni čas se upošteva tudi odstotek znižanja zavarovalne osnove, ki ga zavezanec uveljavlja, če ocenjuje, da polna zavarovalna osnova ne ustreza pričakovanemu dobičku v tekočem letu (odstotek, ki se vpiše v polje 085). Če se zavezanec odloči za plačevanje prispevkov od osnove, ki je višja od polne zavarovalne osnove, določene na podlagi doseženega dobička (podatek v polju 105), se vpiše znesek višje zavarovalne osnove. Ta osnova ne sme presegati zneska 2,4-kratnika povprečne plače za predzadnji mesec pred mesecem obračuna, če je za zavezanca zavarovalna osnova določena na podlagi 209. člena ZPIZ-1 oziroma 3,5-kratnika povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, če je za zavezanca zavarovalna osnova določena na podlagi 145. člena ZPIZ-2. Za zavezanca – verskega delavca se vpiše znesek osnove za plačilo prispevka, ki skladno s četrtem odstavkom 147. člena ZPIZ-2 znaša 60 % PP oziroma v prehodnem obdobju: znesek minimalne plače v letu 2014, 54 % PP v letu 2015, 56 % PP v letu 2016 in 58 % PP v letu 2017. Podatek o znesku mesečne osnove za polni delovni čas se vpiše v polje »Osnova« ter v polje »Osnova ZZ«. Če je v primeru zavarovanca iz 15. člena ZPIZ-2 (samozaposlene osebe) ter zavarovanca – verskega delavca znesek v polju »Osnova« nižji od zneska 60 % PP, se v polje »Osnova ZZ« vpiše znesek 60 % PP (v skladu z določbo 51. člena ZZVZZ).
120	Redno delo	Vpiše se število ur rednega dela zavezanca (upošteva tedenski sklad ur zavezanca, obdobje zavarovanja v mesecu obračuna in število ur zadržanosti od dela) ter znesek pripadajoče osnove za prispevke, ločeno za znesek »Osnove« ter za znesek »Osnove ZZ«. Za invalida, ki ima pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se vpiše število ur, dejansko prebitih na delu s krajšim delovnim časom. Število ur zadržanosti od dela, za katere ta zavezanec prejema nadomestilo od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se vpiše v polje 160.
130	Zadržanost od dela – v breme zavezanca	Vpiše se število ur zadržanosti od dela, za katere je zavezanec sam dolžan obračunati in plačati prispevke za socialno varnost (npr. odsotnost od dela za čas bolezni do 30 delovnih dni). Vpiše se tudi znesek pripadajoče osnove za prispevke, ločeno za znesek »Osnove« ter za znesek »Osnove ZZ«.
140	Zadržanost od dela – ni v breme zavezanca	Vpiše se število ur zadržanosti od dela, za katere zavezancu ni treba obračunati in plačati prispevkov za socialno varnost zaradi odsotnosti od dela za čas, ko prejema nadomestilo od pristojnih organov – npr. za čas bolezni nad 30 delovnih dni, za čas starševskega dopusta s pravico do nadomestila.
150	Očetovski dopust brez pravice do nadomestila	Vpiše se število ur zadržanosti od dela za čas očetovskega dopusta, ko ima zavezanec pravico do očetovskega dopusta brez pravice do očetovskega nadomestila, Republika Slovenija pa mu za ta čas zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost.
160	Invalid s pravico do dela s skrajšanim delovnim časom	Vpiše se število ur zadržanosti od dela za invalida, ki ima pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

170	SKUPAJ	Vpiše se skupno število ur za mesec obračuna, ki ustreza tedenskemu številu ur polnega delovnega časa zavezanca (podatek v polju 060) ter znesek pripadajoče zavarovalne osnove, in sicer ločeno v polju »Osnova«, od katere se obračunajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo ter za zaposlovanje in v polju »Osnova ZZ«, od katere se obračunajo prispevki za zdravstveno zavarovanje.
-----	--------	--

C. Izpolnjevanje podatkov o prispevkih za socialno varnost

Vpišejo se zneski obračunanih obveznih prispevkov za socialno varnost po vrstah in stopnjah v skladu s predpisi o prispevkih za socialno varnost.

Zneski obračunanih prispevkov, ki jih je zavezanec dolžan tudi vplačati, se vpišejo le v kolono »Znesek za plačilo«.

Zavezanec, ki na podlagi odločbe Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obračunane zneske prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vpiše v kolono »Obračunani znesek«, v kolono »Znesek za plačilo« pa ne.

II. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače

Obračun prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače predlagajo zavezanci, ki so na tej podlagi obvezno zavarovani kot samozaposlene osebe. Obračun prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Pri izpolnjevanju podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače se smiselno uporabljajo vsebinska pojasnila za izpolnjevanje podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost.

III. Oblika in način dostave podatkov

Podatki iz obračuna prispevkov za socialno varnost in obračuna prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače se dostavijo v elektronski obliki preko storitev elektronskega poslovanja DURS - <http://edavki.durs.si>. Dostop in oddaja obračunov je mogoča z uporabo certificiranih digitalnih potrdil. Navodila za registracijo in uporabo potrdil so objavljena na spletnem naslovu <http://edavki.durs.si> v področju »Registracija...«.

Podatki morajo biti zapisani v predpisani sestavi XML, ki je objavljena na spletni strani DURS: <http://www.durs.gov.si> ali <http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/Technicals/FormsXml.aspx>.